

Bediüzzaman'ın kerametli bir imzası: Eddâî

Tavşanlı'dan Gazi Kırışoğlu: “Risâle-i Nûr'daki ‘Eddâî’yi’ haşiyeleriyle birlikte açıklayabilir misiniz?”

Cenab-ı Hak izzeti, keremi ve hikmeti gereği insanda, bilinen beş duyudan başka, kapısını ve penceresini mânevî âlemlere ve gaybî, ama mukadder olaylara açan farklı duyular vermiştir. Üstad Bedüzzaman Hazretleri bu duyulardan bazılarını şöyle bildirir:

Hiss-i kable'l-vukû: Olaydan önce olayı hissetmek, vukuundan önce ne olacağını ve nasıl olacağını keşfetmek, Allah'ın izni ile mukadder bulunan yakın gelecek hakkında ön sezgi sahibi olmak ve ön bilgiye ulaşmak. Bedüzzaman'a göre bu his az-çok herkeste vardır. Sâdık rüyâlar, bu hissin fazla inkişaf etmesi sonucu görülür. Bu his belirli derecelerde hayvanlarda da vardır.¹

Sâika: Doğru neticeleri gösteren, doğru bilgilere sevk eden, yakın geleceği sâdık bir şekilde bildiren bir ön sezi ve bir iç sezgidir. Bu duyu insanı olacağa doğru yönlendirir, insanı programlanmış neticeye doğru sevk eder, insanın elinden tutup insanı kaderce hedeflenen yere ve yöne doğru yürütür. Psikoloji'nin “sevk-i tabîi” veya “iç güdü” dediği bu his, Bedüzzaman Hazretlerine göre kendiliğinden meydana gelmez; bir fitrî ilhâm veya Allah'ın kaderinin sevki neticesinde meydana gelir. Bu his de hayvanlar da belirli ölçülerde vardır. Meselâ kedi gibi bir hayvan, gözü kör olduğu zaman bu sevk-i kaderî ile, yani sâika duygusuyla gider, gözüne ilâç olan otu bulur, gözüne sürer ve iyileşir.²

Şâika: Hârika bir his olan “Şâika”, insana şevk ve heyecân verir, insanı olacaklara karşı hazırlar, insanı kaderine karşı râzı eder, kanaat verir, insana içinde bulunduğu vazifeyi ve teklifi sevdirebilir ve memnun eder, insana ümit verir, insanın günlük veya gelecek endişesini yok eder.³

Bu hisler yalan söylemezler, yanlış gitmezler; fakat bu hisleri herkes her derecesiyle hissetmez.

İşte Üstad Bedüzzaman Hazretlerinin hayatında ve eserlerinde bu sâdık hislerin

izine çok rastlarız. Kabrinin gizli kalmasını zâten vasiyet eden4 Üstad Bedüzzaman Hazretleri, bir hiss-i kable'l-vuku ile kabrinin yıkılacağını ve mübârek naaşının gizleneceğini çok önceden görmüş ve bildirmiştir. Kendisinin “garip bir imzâ” olarak nitelediği5 “Eddâî” adıyla vefatından kırk sene önce kaleme aldığı nazımda, mezarının yıkılacağını, vefat edeceği yaşı, İslâmiyet’in istikbâl semâsında parlayacağını, fakat bunun için doğru, sarsılmaz ve emniyet hissi verecek ölçüde hizmet gerektiğini vurgulamıştır. Söz konusu nazmı buraya alalım:

Eddâî

Yıkılmış bir mezarım ki, yığılmıştır içinde

Said'den yetmiş dokuz emvât bâ-âsâm âlâma.

Sekseninci olmuştur mezara bir mezar taş,

Berber ağlıyor hüsrân-ı İslâm'a.

Mezar taşım ile püremvât enîndâr o mezârımla

Revânım sâha-i ukbâ-i ferdâma.

Yakînim var ki, istikbâl semâvâtı, zemin-i Asya

Bâhem olur teslim yed-i beyzâ-i İslâm'a.

Zîra yemîn-i yümn-i imândır,

Verir emn ü emân ile enâma.6

İkinci satırda geçen “emvât”, “ölüler” demektir. İnsanın her sene içinde bir defa öldüğü ve yeniden cismini bir defa tazelediği gerçeğinden hareketle—o sırada/son tashihte—yetmiş dokuz yaşında bulunan Saîd'in, tüm ömründe aldığı tâze ve yeni cisimleriyle birlikte bu mezarda bulunduğunu kaydeder. Kendisinin seksen seneden fazla yaşayacağını bildirdiği sonraki satırın hemen ardından, İslâm'ın ve Müslüman'ların içinde buldukları hüsrâna mezar taşı ve içindeki ölmüş tüm kişiliklerle birlikte hüngür hüngür ağladığını, fakat yarınlara doğru hızla yol alırken İslâmiyetin geleceğinden ümitli olduğunu, istikbalde tüm dünyanın Asya toprakları ile birlikte—Allah'ın izniyle—İslâmiyet'in bembeyaz eline teslim olacağını; zîrâ İslâmiyet saf îmandan ve emniyetten ibâret olduğunu ve tüm dünya halklarına emniyet ve güven vermeye kâbiliyetli bulunduğunu ve bunun inşallah gerçekleşeceğini bu kerâmetli şiirde haber verir.

HOŞ SADÂ BİR AY SONRA GELECEĞİM

Halen İzmir’de ikâmet eden Selahattin Akyıl Ağabey anlatıyor:

“Üstad’ı son ziyaretim Emirdağ’da oldu. Hacı Osman Çalışkan’ın dükkânına gittim. Üstad’ı sordum.

Orada olduğunu söyledi. “Seni görüştürürüm” dedi. Üstad’ın evine gidip geldi. Üstad’ın evi tam onun karşısında idi. Ve beni götürdü.

Üstad’ın elini öpüp oturdum. Fakat Üstad bana “Rahat otur!” diye üç defa tekrarlayınca, ben de rahat oturdum. Eski talebelerini sordu. Talebelerine selâm gönderdi. Şih Fehim’in oğullarını sordu. Ben, torunlarının bulunduğunu söyledim. Bana:

“Şih Fehim’i yanıma almışım. Çocuklarına selâm söyle. Câmilerde, vaazlarda, sohbetlerinde Risâle-i Nûr’u okusunlar” dedi.

Sonra, sözüne şöyle devam etti: “Yine seni vekil ettim. Git hocalara söyle. Risâle-i Nûr’u okusunlar. Kardeşim, bak sesim kısılmış. Benim de, Risâle-i Nûr’a perde olmamak için Cenâb-ı Hak sesimi kısmış.”

Hakikaten sesi çok kısık geliyordu. Zübeyir Ağabey de orada konuşmaları tekrarlıyordu anlaşılması için. Fakat ben çok dikkat ediyordum, Üstad’ın ağzından çıkanı anlıyordum. Sonra bana:

“Kardeşim! Seni bir ay yanıma almak istiyorum. Bir ay sonra seninle berâber Van’a gitmek istiyorum. Fakat kendi hemşehrisini yanıma aldı diye kıskanacaklar. Sen git, bir ay sonra ben geleceğim!”

Hakikaten Üstad hazretleri bir ay sonra Urfa’ya geldi ve Rahmet-i Rahmân’a kavuştu.⁷

Aziz rûhu için el-Fâtîha!

Dipnotlar:

- 1-Mektûbât, s. 333;
- 2-Mektûbât, s. 333;
- 3-Mektûbât, s. 333; Mesnevî-i Nûriye, s. 215;
- 4-Emirdağ Lâhikası, s. 420;
- 5-Şuâlar, s. 284;

6-Sözler, s. 635;

7-Son Şahitler, 1/350.